

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-336/19-P

Název	Základní škola Mrákov, okres Domažlice, příspěvková organizace
Sídlo	345 01 Mrákov 93
E-mail	info@zsmrakov.cz
IČ	60610816
Identifikátor	600065677
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vladimír Duffek
Zřizovatel	Obec Mrákov
Místo inspekční činnosti	345 01 Mrákov 93
Termín inspekční činnosti	3. 4. 2019 a 10. – 12. 4. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů; zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Mrákov, okres Domažlice, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Vzdělávání v ZŠ probíhá podle

školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“) s motivačním názvem „Škola mnoha možností“. V termínu inspekční činnosti se v deseti třídách vzdělávalo 213 žáků, z nichž 31 mělo speciální vzdělávací potřeby (dále „SVP“) a jeden žák odlišný mateřský jazyk.

Zájmové vzdělávání vychází z koncepce základního vzdělávání a je realizováno podle ŠVP, které je zaměřeno na rozvoj osobnosti žáků, jejich vedení ke spolupráci a k upevňování pracovních návyků a dovedností. Zájmové vzdělávání je uskutečňováno v jednom oddělení školní družiny, ve kterém bylo v době konání inspekční činnosti zapsáno 29 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepční dokument rozvoje školy vychází z realistické analýzy předchozího stavu, záměry jsou srozumitelně formulované. Konkrétní cíle jsou rozpracovány v ročním plánu. K jejich naplňování přispívá příznivé klima v pedagogickém sboru založené na vzájemné spolupráci a také podpora ze strany zřizovatele. Škola se aktivně prezentuje v regionálních médiích, prostřednictvím vlastních webových stránek a při četných veřejných vystoupeních žáků.

V základním vzdělávání odpovídají nastavené mechanismy pro chod školy její velikosti, struktuře a potřebám. K organizování vlastní činnosti jsou ve školním řádu nastavena funkční pravidla. Kontrolní činnost prováděná ředitelem školy a jeho zástupkyní je systematická, na jejím základě jsou přijímána opatření ke zkvalitňování vzdělávacího procesu. Vnitřní systém přenosu informací je funkční, je realizován zejména při každodenní osobní komunikaci a prostřednictvím pravidelných porad.

Pedagogický sbor základní školy je dlouhodobě stabilní. Všichni pedagogičtí pracovníci, tj. 15 učitelů a tři asistentky pedagoga splňují zákonný předpoklad odborné kvalifikace. Pozitivem je rovněž vysoká míra předmětové specializace, která dosahuje téměř 90 %. Dalšího vzdělávání se aktivně účastní zejména učitelky prvního stupně. V průběhu inspekční činnosti bylo patrné, že praktické využívání poznatků získaných na vzdělávacích akcích a při vzájemných hospitacích přispívá ke zkvalitňování způsobu výuky i efektivnějšímu využívání vyučovacího času. Konání vzájemných hospitací je realizováno i mezi pedagogy druhého stupně, další vzdělávání je ale méně časté. Tato skutečnost se během inspekční činnosti projevila zejména v předmětech vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a z části v matematice menším zastoupením aktivizujících metod a převahou frontální formy práce. Ustanovené metodické orgány se zaměřují zejména na vyhodnocování plnění ŠVP, na zajištění materiální podpory výuky a na záležitosti organizačního charakteru, méně na problematiku vyučovacích postupů.

V souladu s úpravami ŠVP v rámci implementace a naplňování principů společného vzdělávání škola nastavila postupy pro práci se žáky se SVP. V této oblasti zlepšila součinnost pedagogických pracovníků i spolupráci se školskými poradenskými zařízeními při vyhledávání a posuzování žáků, jejichž vzdělávání vyžaduje zvláštní pozornost. Úsek výchovného poradenství je zajišťován učitelkou, která si v současné době doplňuje vzdělání pro tuto oblast. Kladem je, že získané poznatky ze studia přenáší průběžně do činnosti školy. Poradenská činnost probíhá dle dobře zpracovaných plánů, které jsou průběžně naplňovány.

Materiální podmínky pro základní vzdělávání jsou na velmi dobré úrovni. Od poslední inspekční činnosti došlo k vybudování nových dílen a učebny pro pracovní výchovu. Promyšleně jsou obměňovány a doplňovány školní pomůcky, zkvalitnilo se také vybavení prostředky prezentační techniky. V průběhu inspekční činnosti bylo zaznamenáno účelné využívání materiálního vybavení školy ve výuce. Důsledně je dbáno na podnětnost vzdělávacího prostředí ve třídách a ostatních prostorách školní budovy.

Vzdělávání ve školní družině zajišťuje kvalifikovaná vychovatelka. Kvalitu vzdělávacích procesů zájmového vzdělávání vedení školy sleduje v rámci hospitační činnosti. Nedostatkem však je, že kontrolní zjištění nejsou posuzována v souvislosti s požadavky obsaženými v povinné dokumentaci tohoto školského zařízení. Byly zjištěny nedostatky ve vnitřním řádu školní družiny a v přihláškách žáků do zájmového vzdělávání.

Prostory určené pro zájmově vzdělávání jsou pro činnosti vhodně přizpůsobeny, vybavení stavebnicemi, hračkami, logickými stolními hrami a materiálem pro rukodělné činnosti je dostatečné pro plnění požadavků ŠVP.

Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků vzdělávání jsou upraveny v interních dokumentech školy. Žáci jsou s pravidly bezpečného chování pravidelně seznamováni. Ochrana před vniknutím cizích osob do prostor školy v místech poskytovaného vzdělávání byla v době inspekční činnosti zajištěna. Systém zabezpečující dohled nad žáky po dobu jejich pobytu ve škole je nastaven a v průběhu inspekční činnosti byl realizován.

Škola vede žáky k vytváření vhodných stravovacích návyků ve vlastní školní jídelně. Problematika výchovy ke zdraví je součástí vzdělávacího procesu. Pro zvýšení nabídky zdravé stravy je škola zapojena do projektu Ovoce a zelenina do škol.

Vedle tradičních zdrojů financování ze státního rozpočtu a z rozpočtu zřizovatele posiluje příjem školy vlastní doplňková činnost. Tento způsob vícezdrojového financování umožňuje plnění koncepčních záměrů školy a naplňování ŠVP.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání na prvním stupni bylo podnětné a efektivní, systematicky směřovalo k naplňování klíčových kompetencí. Učitelky řídily výuku jasnými a srozumitelnými pokyny. Dbaly na rozvoj slovní zásoby a vhodné vyjadřování žáků. Účelně bylo využito mezipředmětových vztahů včetně souvislostí obsahu učiva s reálnými situacemi. Důraz byl kladen na vytváření kladného vztahu k přírodě a ochraně životního prostředí. Aktivity byly zaměřené také na podporu finanční gramotnosti. Převládalo činnostní vyučování s důrazem na praktické osvojování si dovedností. Při učebních činnostech bylo vždy dbáno na vytváření a upevňování návyků správného sezení, držení psacího náčiní i na úpravu pracovního místa. Žáci se se zájmem zapojovali do nabízených aktivit, dokázali pracovat samostatně na zadaných úkolech, měli dostatečný prostor ke komunikaci. Průběžné hodnocení žáků bylo odůvodněné, motivující a poskytovalo žákům potřebnou zpětnou vazbu. Závěrečné hodnocení a sebehodnocení bylo využíváno v malé míře. Významnou charakteristikou pedagogické činnosti bylo cílené výchovné působení, využívání mezipředmětových vztahů a přívětivý přístup všech vyučujících.

Hospitovaná výuka matematiky, fyziky, chemie a přírodopisu na druhém stupni probíhala vždy v příznivém klimatu. Ve vhodných tématech rozvíjeli pedagogové postoje složku vzdělávacích cílů a teoretické učivo doplňovali příklady aplikace znalostí v reálných situacích. Převažovala frontální forma vyučování realizovaná nejčastěji metodou řízeného rozhovoru s řadou průběžně kladených otázek. Samostatná práce žáků byla zastoupena v menší míře, ostatní formy práce využity nebyly. Ve fyzice byly vhodně zařazeny demonstrační pokusy, v přírodopisu ukázky přírodnin. V části hodin byly k prezentaci učiva účelně využity datové projektory a názorné učební pomůcky. Téměř všichni žáci pracovali se zájmem. Průběžné hodnocení poskytovalo žákům ve všech sledovaných hodinách zpětnou vazbu o úspěšnosti jejich činností. V závěru probíhalo většinou shrnutí probraného

učiva učiteli. Závěrečné hodnocení práce v hodinách a sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků bylo využito pouze ojediněle.

Při výuce českého jazyka na druhém stupni převažovala frontální organizace činností za využití kvalitního výkladu. Vzhledem k cíli byla většinou vhodně zařazena práce s textem. Důsledně byla vysvětlována odborná terminologie prostřednictvím promyšlené diskuse, při které žáci získávali vědomosti aktivně. Didaktická technika, texty a další názorné pomůcky byly efektivně používány. Při zkoušení, aplikaci i procvičování učiva bylo zřejmé, že žáci látku pochopili a že své znalosti umí vhodně použít. Příležitostí pro zvýšení efektivity výuky je širší využití forem práce a aktivizujících metod.

V hodinách dějepisu, zeměpisu a občanské výchovy byla využita vhodně volená frontální forma práce, k efektivitě výuky přispívala také promyšleně zadávaná samostatná i skupinová práce. Kvalitní výklad podpořený názornými ukázkami s racionálním využitím didaktické techniky usnadňoval žákům pochopení příčinných historických a geografických souvislostí a společenských dějů. Promyšlené otázky v průběžně probíhající diskuzi žáky aktivizovaly, nutily je o problémech přemýšlet, vytvářet si vlastní názor. Většinou bylo zařazeno společné vyhodnocování dosažených výsledků žáků.

Ve výuce anglického a německého jazyka žáci zodpovědně plnili zadané úkoly, pracovali pozorně a se zájmem. Struktura hodin byla promyšlená. Vyučující účelně zařazovali úvodní motivaci, dbali na procvičování učební látky, nové učivo předkládali srozumitelně a v návaznosti na již získané znalosti žáků. Z nabízených forem byly výrazně upřednostněny frontální a samostatná práce, což se projevilo zúžením prostoru pro iniciativu žáků a nižší mírou efektivity výuky. Žákům byla o pokroku v jejich práci poskytována pedagogicky průběžná zpětná vazba, v případě potřeby jim byla věnována i dostatečná individuální péče.

Výrazným kladem hodin tělesné výchovy byly promyšlené motivační prvky, výborná organizace činností, účelně zařazená samostatná, skupinová i frontální práce, efektivní využívání analyticko-syntetických i komplexních metod při nácviku činností a používání vhodných výrazových prostředků při hodnocení žáků. Výsledkem práce byl příkladný rozvoj požadovaných kompetencí, fyzické kondice i pohybových dovedností.

V hodinách pracovní výchovy výrazně převládala samostatná práce následující po úvodní instruktáži k postupu při zhotovení výrobku. Byl kladen důraz na bezpečnost a přesnost práce při ručním opracování dřeva i na udržování pořádku v dílně. V závěru výuky žáci sami posoudili zdařilost svých výrobků a s vyučující hovořili o nejčastějších chybách.

Při práci ve výtvarné výchově žáci využívali vhodné prvky k vytváření vizuálně obrazných vyjádření, uplatňovali při nich vlastní zkušenosti a vjemy, porovnávali a hodnotili je s již existujícími i běžně užívanými vizuálně obraznými vyjádřeními. Samostatná práce žáků vedená podle zásady postupu od jednoduššího ke složitějšímu byla dobře organizovaná. Průběžné hodnocení výsledků žáků odpovídalo úrovni jejich dovedností.

V hospitované výuce byly sledovány pozitivní vztahy mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem. Žákům se SVP byla poskytována přínosná podpora asistentkami pedagoga a často také formou diferenciací úkolů při samostatné práci a individuální kontrolou plnění zadaných činností.

Vzdělávání v dopravní výchově probíhá na prvním i druhém stupni. K dispozici je dostatek výukových materiálů. Praktické dovednosti jsou získávány v běžném provozu při organizovaných přesunech, na dopravním hřišti i cyklistických výletech.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola pravidelně zjišťuje a analyzuje výsledky vzdělávání žáků. Využívá standardní interní evaluační nástroje založené na sledování zapojení žáků do výuky a na hodnocení jejich práce, uplatňuje různé formy ústního a písemného zkoušení. Výsledky vzdělávání žáků pravidelně projednává v pedagogické radě, v případě potřeby přijímá návrhy k eliminaci problémových jevů. Škola ke zjišťování úrovně vzdělávacího procesu využívá dlouhodobě komerční testy, které jsou každoročně zadávány ve vybraných ročnících. Výsledky externích zjištění jsou porovnávány s hodnocením žáků v příslušných předmětech, vedení školy je projednává s jednotlivými vyučujícími a dle potřeby jsou přijímána opatření pro další pedagogickou činnost.

Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání informováni standardně prostřednictvím žakovských knížek, na třídních schůzkách a při individuálních konzultacích. Pro další zlepšování činnosti školy a jejího vnitřního klimatu využívá vedení školy podklady získané z dotazníkové ankety pro žáky a jejich rodiče „Mapa školy“.

Žákům s rizikem školního neúspěchu je poskytována dostatečná péče, a to jak v průběhu vzdělávání, tak i formou pedagogické intervence. V období od poslední inspekční činnosti byl počet neprospívajících žáků ve většině školních roků nulový s výjimkou dvou let, v nichž nepřesáhl jejich podíl 2 % z celkového počtu žáků školy. Pedagogové a asistenti pedagoga vzájemně sdílejí zkušenosti z práce se žáky se SVP, což se pozitivně projevilo ve sledované výuce. Plány pedagogické podpory a individuální vzdělávací plány jsou ve spolupráci s poradenskými zařízeními řádně vyhodnocovány a na základě podnětů učitelů jsou přijímána vhodná opatření k jejich úpravě.

Cílená pozornost je věnována prevenci sociálně patologických jevů. Upřednostňováno je předcházení těmto jevům, v případě potřeby jsou kontaktováni zákonní zástupci žáků. Nízký počet hodin neomluvené absence a snížených známek z chování v posledních dvou školních rocích dokládá účinnost preventivních aktivit.

Škola se významnou měrou podílí na organizování zájmových útvarů pro žáky, připravuje četné tematické akce. Zapojuje se do veřejného života obce a cíleně spolupracuje s řadou místních spolků a oblastních organizací, partnerství s nimi dále rozvíjí. Nabízené aktivity přispívají k rozvoji sociálních kompetencí žáků, což bylo patrné v průběhu výuky i mimo ni. Rovněž při sledovaných činnostech v zájmovém vzdělávání se žáci chovali slušně a kamarádsky, otevřeně mezi sebou diskutovali. Při rozhovoru s vychovatelkou dokázali srozumitelně vyjádřit své nápady i požadavky na další činnosti.

Úspěšnost absolventů školy při jejich přechodu na vyšší stupeň vzdělávání je sledována a vyhodnocována. V posledních letech stoupl počet žáků, kteří byli přijati do víceletého gymnázia.

Informace o žácích získává škola také vyhodnocováním jejich účasti v soutěžích. Ve školním roce 2017/2018 se úspěšně účastnili okresních kol vědomostních předmětových olympiád, kde získali tři druhá a tři třetí místa. Největším úspěchem bylo vítězství v krajském kole zeměpisné olympiády a postup do celostátního kola. Nadstandardní jsou sportovní aktivity školy. Žáci jsou cíleně připravováni na účast v turnajích a soutěžích v basketbalu, fotbalu, volejbalu, florbalu, atletice a terénním běhu. Dlouhodobě se umisťují na okresní úrovni na předních místech. Podpora kladného vztahu žáků ke sportu, sledovaná rovněž při výuce tělesné výchovy, se příznivě odráží v celkovém klimatu školy.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke zkvalitnění materiálně-technických podmínek školy.
- Zvýšil se počet žáků základní školy. Naplněnost subjektu stoupla o cca 25 %.
- Kvalifikovanost pedagogického sboru dosáhla 100 %. Zvýšila se předmětová specializace vyučujících.

Silné stránky

- Pedagogičtí pracovníci vytváří příznivé školní klima podporující vzdělávání žáků, nabízenými školními a mimoškolními aktivitami systematicky rozvíjí osobnost žáků.
- Účelné využívání materiálně-technického vybavení ve výuce.
- Cílený rozvoj spolupráce s partnery školy s pozitivním dopadem na činnost školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V části výuky druhého stupně nebyly dostatečně zastoupeny aktivizující výukové postupy vedoucí k větší míře zapojení žáků do vzdělávacího procesu, tím byla snížena celková efektivita výuky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvýšit účast pedagogů druhého stupně základní školy v dalším vzdělávání zaměřeném na didaktické postupy a v této oblasti zefektivnit práci metodických orgánů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 31. 8. 2019 přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina, č. j.: 497/02, vydaná Obcí Mrákov s účinností od 1. 1. 2004, včetně Dodatku č. 1
2. Jmenování do funkce ředitele Základní školy Mrákov, Mrákov čp. 93, okres Domažlice, příspěvkové organizace, vydané Obcí Mrákov s účinností od 1. 2. 2004 dne 30. 1. 2004, č. j.: 17/04

3. Potvrzení ředitele ve funkci od 1. května 2015 na dobu neurčitou, vydané Obcí Mrákov dne 30. dubna 2015
4. Funkční studium vedoucích pracovníků škol a školských zařízení I vydané Národním institutem pro další vzdělávání dne 27. května 2005
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „ZŠ Mrákov – škola mnoha možností“ s platností od 1. 9. 2018
6. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ve školní družině platný od 1. 9. 2013
7. Koncepce rozvoje ZŠ Mrákov na období 2019-2024
8. Roční plán na školní rok 2018/2019
9. Výroční zpráva o činnosti školy
10. Školní řád čj. ZSM/367/2017 s platností od 12. 10. 2017, včetně změn platných od 18. 5. 2018 a 1. 9. 2018
11. Vnitřní řád školní družiny platný pro školní rok 2018/2019
12. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2018/2019
13. Školní matrika vedená v elektronické podobě – školní rok 2018/2019
14. Zápisy z jednání pedagogické rady vedené ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019
15. Třídní knihy vedené ve školním roce 2018/2019
16. Plán hospitační činnosti ředitele školy a jeho zástupce na školní rok 2018/2019, Záznamy z hospitací za školní rok 2017/2018 a 2018/2019
17. Zápisy z jednání metodických orgánů za školní rok 2017/2018 a 2018/2019
18. Personální dokumentace pedagogických pracovníků – doklady o odborné kvalifikaci
19. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy na školní rok 2017/2018 a 2018/2019
20. Dokumentace výchovného poradenství a metodiky prevence pro školní rok 2018/2019
21. Dokumentace žáků se SVP platná ve školním roce 2018/2019
22. Kniha úrazů vedená od 1. 9. 2013
23. Přihlášky do školní družiny pro školní rok 2018/2019
24. Inspekční zpráva ČŠI ze dne 28. 2. 2013, čj. ČŠIP-1096/12-P, Protokol o kontrole ze dne 30. 5. 2018, čj. ČŠIP-690/18-P
25. Podklady ke školnímu stravování – říjen, listopad, prosinec 2018, leden, únor 2019
26. Účetní doklady za rok 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csic.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční

zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Mgr. Stanislava Majerová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Stanislava Majerová v. r.

PaedDr. Věra Abelová, školní inspektorka

PaedDr. Věra Abelová v. r.

PaedDr. Ondřej Kožíšek, školní inspektor

PaedDr. Ondřej Kožíšek v. r.

Mgr. Karel Nováček, školní inspektor

Mgr. Karel Nováček v. r.

Mgr. Petra Holopírková, kontrolní pracovnice

Mgr. Petra Holopírková v. r.

V Plzni 14. května 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Mgr. Vladimír Duffek, ředitel školy

Mgr. Vladimír Duffek v. r.

V Mrákově 21. května 2019